

Поштарина плачена у готовом.

Рок XI

Дяково, п'яток 9. фебруара 1934.

Число 6. (427.)

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЮГОСЛАВИЇ

Виходить кожди тидень. — Предплата на рок 60 Дин., на пол рока 30 Дин. За Америку и други краї 2 долляри рочне.

Предплату и шикки писма до Редакції и Управи треба поси- лати на адресу: „Руски Новини“ Пискоривци (Югославия).

Наша перша кніжка.

Г. Костетельник: «З мойого валала» (Жовква 1904).

А пец приходзи жима, шийіт запее з густих хмарох зрадуло ше дзеци, през облак више патра крича: гей шийіт пада, леци». Над валал приходзи епокой, хижи побилени стоя, под стреху цомплі з коминох ше спееі дїм, а на лад по- приходзели дзеци санкац ше и шїіскац. Радосц, жимски чари... А лєгнє виизгнїли зпод шопи санки за- прагли конї и шєдаю з дзивчатами. А мац их шировадує на драгу наказу- юци им:

«Же би би на себе шийіт мерковали,
Барз не гонїте, же би еце ше не попрє-
брацали».

Отверало капурґу и иду... Шиваю з воцїх першох. А старши бачуци мла- досц завидзаци цолатраю;

Стара баба здїхла себе - на то подумала,
Кед и бона тац ше дараз на санках санкала.

И кед ше насанкали врацали ше до- му. Мац их пипатрєє и «застарапа з по- шмихом их тераз причитує». А пецар ше зходза на градки. Вєсєли, више готови шивац и франговац. Преду и пец уж дохлї нескоро, кед уж зиншї мєшачок и як да им гуртори рознєц ше, розходза ше од газдинї.

IV. Уж недалеко и Крачуц. Дзеци ше шїтаю мацєрох чи уж готова тор- бичка за винчованє. У пецу огонь чека на бобальки. Дзивчє наквицує крачуцєскє дрєвко очекуюци нецєрпєзлїво вєсар. Хижа била спораєца, на столе уж шив- чка зашвидєца. Браца напїтали до зє- нїци сламу и, кед на пацєри задзвонєло привєсли ю до приклетє. А найстарши вошол до хижи, прєжегнал ше и винчовал:

«Шєшка Христос, Цар небєснї, мал нам ше народзїл...»

А оцєц прїма винчованє и поволує шивчїх радовац ше, бо шивєло у ими зашвидєло, дзецко народзєнє и Вїфлє-

єму шивєт тот либавєло. Под облак при- ходза дзеци и шиваю-колядує.

И у тот час ягод лєд би кридлати анєлї
Зєс нєба ше ше висєкого ту на жєм
спуцєли,
И под облак кждєй хижи ше попамєстали,
И дзвонковим своїм гласом шудло
зашивали.

Ожиє валал... Вшадзи чуц торжє- ствєну лїснє. Дзвони и дїа саночнє.

V. Прєшла жима и франциги прєпє- цєли, а надишла яр, работи:

Идєє брац тац за плугом и прицєска ручки,
Глїбєкє пушєл - конї иду подмалочлї.
На концї их вон набраца, и заш бразду
другу.

Пана, а жєм билєцєє по пладкому плугу.

Но тим шєло, садза.

А у валалє, кед ше розпидїя, кра- варе шукало, газдинї виганяло статок кра- ви и цотим шивїлї. У хижи накруцєли кросна-ткало, а дзеци сукало, цїпки. По гунє жовца ше гуршатка, кодо квєки бежа курчатка.

В недзєло поцопаднєко нєвєста з дзецком идєє до мацєри «на гєсцину», бєшєду — бо ше давнє (аж вадєн тидєнє) не видзєли. На дражє шєдза старши при- повєдаю о давнїх и тєрашнїх часох, ко- мєнтую, критикує. У концї шєдзи баба «дємца а и слаба».

Припєвєда, вадзи уж ю нєсна морєска габа,
И толкує сьяти мєста зєс Єрусалиму,
Цо и очми не патрєла - из бєльєкого Риму.
Слухало ю жєни пильно.

Мєдзїтим и хлопцї вишли и пошє- дали, о газдовствєу, року добрим воли не розваряли.

А кед зазвонєли на вєчурицє, шив- чки ше дзвигли и пошїли до цєрквї. Лєм стара остала сама у хижи. Слабєсц и шлєнєта не допунцую єй койєц по- модлїц ше. Жаль єй, же то не мєжє зрїбїц, алє уцєшувє ше: «Та досє сом

ше находзєла, а тераз лєм чекац мўшим, док Вїшнї повола там мє торє аж ту сє- бє — до своєго стола».

Шєдзаци на паточки прєбєрало па- цєрки модлї же за своєо дзєни.

На закончєнє дава автор образ прє- будзєнєй, ярнєй природи и на тлї того чупор євїнох. Оцїтарим з кудовом стої меркує на нїх.

С. САЛАМОН

(Конец будзє).

РУСИНИ У ЧЕХОСЛОВАКЕЇ

Чєски статистични Урад обьявил ре- зултат пописованя житєльох у Чєхосло- вацкєй, котри бїл ише 1930. року. Од 14 милийонох и 700.000 житєльох у ца- пєй держави бїло уписано 550.000 Ру- синох. Же тото число неточнє видно зєє того, же грекокатоликєх начїтано 585.000, а православнїх 143.000. А зна- мє, же грекокатолики скоро сьми Русини (крєм даскєльє Мадярох), а мєдзи пра- вославнїма єєт тиж пєльє Русинох, ко- три по войни дали ше нагварїц, да охабї своєо стару прадїдовєску гре- кокатолицку вїру. Кед пєжнємє тоти чи- сла и одрахуємє од православнїх Мо- скальєох ємигрантох, котрих єєт у Чєхо- словацкєй даскєльє тисєчи, а од греко- католикєох одбїмє даскєльє тисєчи Ма- дярох вєє видзє, же Русинох у Чєхо- словацкєй єєт наймєнєй 700.000, а не 550.000, як приноши тота статистика. З того видно, же при пописованїє затї- совали наших Русинох у парїцкїх країє, дзє наш народ гранїчи зєє Словаками, за Словакох.

Балканєки пакт.

Штири балканєки дрїжави (Грє- чєска, Югославия и Румунєска) закључєлї мєдзи

софѣ пакт (догварку), же буду жид у првительству и чувац мир на Балкану. 4. фебруара аншли ше воикални министри тих державох у Београду и тоту догварку утвердили, а подписована самей догварки одбуде ше того жукля у престолниці Атеи.

Мадарска признали Большевицкох.

Мадарска влада признала терашню большевицку владу у Москви и поставела у Москви свойого посланика. Зробела то Мадарска прето, да ше може заступовац за Мадарох, котрих под большевицку владу јест јас пој милионна а и прето, бо не приступела су споразуму балканских державох та слава себе приртелеох у Большевицкох.

Французка ише помирна.

Пре аферу Ставнскогo француаки граждак особено у Паризу так помирна, же у Паризу не преставано демонстраци прови влади. Французи ше давај буни и велики маси демонстрантох изирикую по улицах Париза, же влада муши радикално покарац шикних, котри до того шкандалу замашани без огляду, хто цо и яке лавни ма. Влада одредзела, да шикца парижк полција и войска будас више у приправности. Вельо войска пришло до Париза зос других варошох. Зос шикного видко, же Французку залацела чешка полцијна криза и же мож очековац важни времена.

Спадиул большевицки балон.

Большевицки балон, котри ше дзвигнул у стратосферу (над воздух) коло 20 километра високко) спадиул на зем. Троме пилоти забити едем бул ролтрани на фалати же го днї препознац не могли. — Большевици сцели а тим балоном побна рекорд проф. Пикарда, котри ше дзвигнул у своам балону 8 км. високко.

КИРВАВА НОЦ У ПАРИЗУ.

В ноци од повторку на среду були у Паризу таки вельки и кирвави демонстраци, яких на було ише од часу француакеј револуциї 1789 року. Причинна демонстрацијох була афера Ставнскогo, при

котрей ше указало, же у француаки державним живоце јест вельо а вельо гиллого, же цали ренубликански демократски способ владани указал таки вельки хиби, же ше скоро цала Французка проши прого дзвигла.

Демонстранти — було их шецеј як 50.000 напали в ноци од повторку на среду (од 6. на 7. фебр.) на парламент, котри тримал засиданиа. Полиција не пуцкала демонстрантох до парламента и почала штрелати најперше лем и обичних пушкох, а вец аос машинских пушкох. Демонстранти тиж истрелали на полицију и направели од автох барикади. У тих правих кирвавих биткох, котри були не лем пред парламентом, але по велїх крайох Париза — на плацох — було 12 мертвих и 600 ранких. Демонстранти питали, да влада Деладе муши гадзековац, кед не сце радикално пречисциц и ишлїдвци шкандал банкара Ставнскогo, котри як знаме спредведол француаких гражданох а милирду франкох. И гоч у парламента влада достала векшину гласох, ипак Деладе такой рано 7. фебр. у мену цалей влади гадзековац, а президент Лебрен одредвел бувшного председника републики Думерга, да аложи нову владу. — Прилики у Французкеј барз чешки.

О. Торма:

Душевни живот дзецка.

Тоти душевни појави на указую ше еднак при дзвичатох и класкох. Дзвиче ше при бависку на посаних стварох затримув лем при бої и воикалнїм обликку. Вона свойо бависко дажу бабсу, чува, складе до посели, гурори, же е хоря на вода аж и дохтора (дакого хланца). Шикни своєю бависка класце на бизовие место. Хланци ше исто лачи барна и облик, але його занима и содержини. Зато вон бависко леме и робива и сце да видан, цо ест нука и од того бависко направене. Так же цо бависко класце бависко зверши а фалатами,

хторї вон сце навад да побуде. Так хланци уж доси фришко и вшас показуе змисл за бг ствари а дзиче за облик. Зато дзиче вельо и меркуе, як виштра, чи е крашнне облечено и сце да ше каждому пољани. Зато ше воня вошнїким кншак влада и бешсауе, кед ю цагто патри и кед е у людским друштве. Дзиче меркуе на каждый свой рух, настої да крашнне кода и да ше у бешсди дзичеи нашмалис. На и на танцу видане, же дзиче гашуе крашнне и зос укусом. Цапроциа хланциски (зешнїски) тавис е заправо елио шапагованис и карабане а пошване заиряе едно мурчане и знане. Видо же хланцови не на розуме да ше крашнне трима и да ше дакому повачи. Йому е главне да ше научива швета, да удоволї свойо потребом (на хторї способ то уж було), да ше дзиче више на да ше ише дзичейше змирї. — Дзиче рало гласка вса, мацку, карми живину кому указуе любов на ше уж стара за тор и чистоту Док хланци приберис до джора вшободно и ишпредумало розвлати живину, огани вса, мацку и цага их за хвост, жоби шелла воня, або ше приштрац як други шелла. Хланци организираю послїни новий скупани на ше мездисобно био и шаруноу а камешом. Вонї сцу да ше виживкую як потаодно самостални индивидуи прето и претаргуо в дотерашнїм водством и дзвигают ше процив каждого ауторитету.

Дзиче ишда не претаргуе потовлно аос ауторитетом, зато ше и гурори, же жема в пошнїлца традициї У теї доби хланци малопира сила и подложоване ошознїк себе. Зато хланци и сце да веля старе и да прави нове. Док дзичейу у теї доби вейей ше пача мирна снага душевна змирениц и характер на не губи старе а не арам аш нове, але остава ише на истим и патри, да ше прилагоди на гледи найшгоднейши средства за то.

Тото карабана и кшмир зроби хланцох способнїма да вонк познїше и уаретей доби и пакце лано можу створиц нове и хасновне за человечество. Вонї су вецка способни да можу остварїовац свойо думи и жадапа и да можу прекосциц каждому алу. Теди воня способни да одредзую драгу народному розвиту и народней культури.

Стари и нови календар.

— Но а як то „яв точни“?

— Ето як. Юлиански Календар берс же рок ма 365 днї и цали 6 годинаш, а прави слунков рок ма кус меней, бо ма, як гом Вам уж на початку гварел, 365 днї, 5 годинаш, 48 минути и 46 секунди, то ест 11 минути и 14 секунци ма меней, як то берс Юлиански рок. У едним року ше тота разлика не обачк бо е майка, але мало по мало — кус по кус — отприлики за 128 рокн народнї тота разлика уж за цали еден дзень. — Так на приклад кед 83. року по Рождеству Христовим по Юлианским Календару бул 20. марец, требало уж да будас заправо 21. марец, а 211. року, кед було по Юлианским Календару. 20. марец требало да будас уж 22. марец. — Нарем баш тої датум, бо на 21. марца почина яр; а то за нас бара важне у нашим а р с к и м напрямку.

— Цо у вирским напрямку? — чудув ше бачи Микола. — Ша початок яри то не церковни празник.

— Початок яри то не церковни празник але по початку яри ровна ше наш найнскии християнски празник — Велька ноц. — Велька ноц ше слави ише теї недзелї, котра прихозна по вершам я р и н и т и о л а н и м м е н а ц у (полцин). Так славели Вельку ноц у велїх крайох християнїе у перних часох християнства,

а перни екуменски Собор у Никеї 325 року тото потвердил и одредзел, да ше до цалих християнским швецѣ так аостуна. Такой тот собор ишправел и хибу Юлианскогo Календара у рахованю днїох, котра теци уж нароста скоро за цали 3 днї, випуцела дакле тоти 3 днї, цо ше лавберали уж од тих 11 минутох и 14 секундох зос каждого року. — Но вонї то ушпорели лем за теци, а за шапредок не прелмнвали Юлиански Календар и тот календар християна шапредок хасновали аос його хибу.

И так ето в временем лан настала иста хиба од 1, 3, 3 днї дох не нароста тота хиба у XVI. столїтїю на 10 днї. Требало зан ишправиц тоту хибу. То и зробел наша Григорий XIII. и то так, же вирудел цали 10 днї, котри за дуге време настали од тих 11 минутох и 14 секундох и розказал, же ше 1582. року посли 4. октобра ма раховати и ишцац на 5. ял такой 15. октобер.

— То значи же мешац октобер того року (1582.) мал лем 21 дзель? — запита ше бачи Василь.

— Так, боче так! Лем же наша Григорий XIII. остарал ише и жа то, да ше тота хиба цо була скорей, не поврати назад и ушорел блрз мудро так, же столїтїя буду лем теци преступни роки, кед ше рок столїтїя може подвези зос 400 през остатку. Так столїтїе 1600 рок бул преступни — бо ше 1600

може през остатку повзелиц зос 400, столїтїя 1700, 1800, и 1900 були обични, прости роки и важни мал дсм до 365 днї, — бо кед ше зробиц 1700, 1800, лебо 1900 раздзелиц, вше нам вкни остаток остале. — Римокатолики по цалим швецѣ прияви, розуми ше дорах тот нови Календар и тот нова ше пола Григориянски Календар, бо то наша Григорис запровадил, за роликку од старогo Юлианскогo Календара. Протестанти прили гот нова Григориянски календар аж даскельо ето роки познїше, а держани других вирох котри кеди. Ншшка готово цали просвищени швет ровна ше и хаслуе лем тот нови Григориянски Календар. Лем у перкви католицкеј восточного обрїду або як ми гвариме у греко-католикеј и у велїх державох у православних церквох ише ше трима рахованя по старим Календару, котри за новий як гом Вам уж напоменуа — од 325. року до 1582 звостал 10 днї, а од 1700. лан за еден дзень — дакле уж 11 днї, а од 1800 зан за еден дзень так же терас заостави на ца и 13 днї.

— А чом иш гварел, Марку, же у велїх державох православних ише запровадени стари Юлиански Календар. Оваа ше не у шикках прав. державох тримало старогo календара — православия? — запита ише бачи Микола.

— Так, так виданце јест уж и православни церкви, дзе уж заведаси цалим нови Григориянски календар, — а то виданце у Румунї-

Зос того зме видзели же душевни живот даска не такі відрізняй, але напроць барз зложесій і же ма вельо краснїтї у себе. Душевни живот не єднак при кождому даску. У одного ше дух розвива скорей док у другого помалїши. То вельо пляши и о його тілесним розвитку и о його материаллх и социалних приликох. Так істї не можеме строго одвєліц и розликосац душевнї живот хлївцїох од душевного животу дзвїчатох. Велї дзвїчата у своїм душевним живоче приблїскую ше ту хлївцом а так істї и хлївци ту дзвїчатом. Але роалїка нїзак постой, а и муши постояц, бо да тей роздїки нєт воки би ше повнїїше анї ня гледали як подподрївнє єдно другому.

Крем розлїки у сколу, матерїалних и социалних приликох, постой розлїка и у повдїнних народних расох у повдїнних крайох на земї. Так постой розлїка и у душевним (и тілесним) живоче мєдзи Слївном и Монгалом; мєдзи Шведком и Талїаном, мєдзи Ескїмом и дасїдїм чарнїм. Істї так ше розлїкує істї, хторї бава на брегох, од сашого, хторї бава на рознїци и при морю.

(Кочєк).

Осудзєни шпїонї.

Державнїк суд за Заштїту Державнї осудзєл Мїрка Грубїча и Осїфа Ярушеня, котрї су талїанскї державнїк прїшпїонажу. Грубїч осудзєн на досмертну цємїїну, а Ярушан на 10 рокї гарешїу, а кєд то одвїедам, будзє з нашєй державнї виспїтї.

Спревадка зос аграрнїма облигацинїма.

У Боснї одкупєлї наша державнї жєм босанскїх спашїїох-бєгох и вїдала облигациї, котрї вїдзєли як цєнєж. Тєраз ше оцкрїло, же у аграрнєй дїкрєцїї у Сараєву направєнї спрєвадки зос тїма облигацинїма, бо правєнї крїм облигациї. За тєраз аїкартї 13 особї мєдзи нїма буванї нєшї аграрного урїду Вели-

скєй и у Грєчєскєй. У тїх двох державох и правослїанї и грєкокатоїлїкї и рїмокатоїлїкї нараз празнує швєтї по новїм калєндару, — нє по старїм — одповєд душнє бачї Марїо,

— Но а доже то хїба 13 днї тїдїи — або тїдїи. — Мнє ше вїдзи же Пани Грїгорїю XII. нє трєбало мєнїц калєндар, та нї змє нїше вєдїо мали и Рождєство Хрїстоєво и Вєлькї Ноц, озвє ше бачї Васїлї.

— Хїба, хїба, нїше як вєлькї хїба — одвїтує насло бачї Марїо. Мнє ше нє нїмє скрївац ої правєй, бїзновнєй, науки, мнє муши же буц прєсвїцєнї людзє и як прєсвїцєнї людзє робїц. — А вїднїш, наука нас учї, же жїма наставя 22. дєцємбря, то вєст тєдї дзєнь найкратїши, а ноц найдлужнїа у цїлїм року. — Трї днї послє того мнє мамє Крїачун. — И кєд бї рїмокатоїлїкї славєдї Крїачун вїдзє так вє було: дзєнь барз краткї а ноц длужї. А нєтрї лєм нїшкї! Кєждї мудрї члєнєк вїднї, же мнє нєкїкї баш прєд нїш Крїачун уж даскєльо од найкратїшнєго днє у року.

— Шїа дзєнка так — правдє — одвїтує нараз и бачї Васїлї и бачї Мїкола.

(Кочєн будас).

мїр Стоїч и другї. Влада одрєзєла строгє шлїдство. Амїнїанї до тєй афєрї и вїроднї посланїк Шєфкїя Кадїч.

Прє атєнтат на офїцїрєкї Дож

у Бєогрїду, котрї прєшлєго року направєлї Бєогрїдскї державнїк Лєоборч Станковїч и цр. осудзєлї тєрїя трїмє атєнтаторє на цїмєрц и то Станковїч (сєцхол), Грїнджїч и Йовановїч. Штвартї Дїкїч осудзєнї на дожївотну цємїїну.

Прєцї неправдївїх вїскох

о богатєству нашїх мїнїстрєох вїступєл у Пар. скупатї нашї прєдсєднїк влїдї Уауновїч и вїявєл, же ше зос зїмї цїлїкрєнєм лєм прє вїтїацїю шїрє вїстї, же нїшо мїнїстрї мєж пєнєжкї уложєнї у цудїнх державох. Вон тєрєдїк же то направдїя и кєждї, хтє прєнїдєс гєч єдногє мїнїстря, котрї ма у цудзєй державнї, нїш сєбє тєт пєнєж шлєбоднє вєжнє.

Спрєвєдкї зос уплїцанком порцїї.

У загрєбскїм цїрцїївнїм урїду прєнїдєсїл, же двємє чїновнїцї, котрї кєлїварїлї людзєох, да у нїх плїцї своєю порцїю, бо вєї буду мєнєй плїцїц. Алє вошї уплїцєнї нє заводїлї до кїїжкїох, алє вїдавїлї крївї потвєрдї, же цїрцїїлїя уплїцєнї. Тєрїя сїспрєвїдєнї людзє мушї цїрцїю другєрєз плїцїц, а чїновнїцї сїспрєвєзкєшє завартї.

Вмєрїацїє двєцїкє у кукурїчанкї.

Прї Чєшїну (кїло Осївкє) нашїлї на полє у кукурїчанкї амєрїацїє двємє шлїс дєцїц. Полїнїя прєкєнїла, же тєтє двєцїкє охїбєлє єднє жєнї зос Бєловєрє, котрє охїбєлє члєвєк, а вонє оствєлє бєз нїчєго и охїбєлє двєцїкє у кукурїчанкї, да там амєрїкїє.

Отрєвєл шє найбогатїшї загрєбїнї.

Отєв Штєр, найбогатїшї члєвєк у Загрєбу, котрї мал у Загрєбу вєлї хїжї и фабрїкї отрєвєл шє тїх днїох зос вєрєнєлом. Прїчїнїя тєго сїмєубїїствє нїшє нєпєвїдїтє. — Вєлї людзє завїдєлє мїлїонєром, а вонї шє єтє сїмє забївїаю. И ту шє потвєрїдує стєрє прїчїнє же сїмє богатєствє нє дєлє шєсцє, мїрє и задоволєствє.

Кочур.

„Просвїтє“ при работї.

Як уж у Рускїх Новїнох булє вїєстї, у Кочурє „Просвїтє“ вїшєлє моцнї кєрєнї, так же ше на глєданє вєлїх мушєлє сїрївїдї прєдстєву своєю обшчїнї Обновєнє булє днє 28. 28. янєваря 1934. року у вєрчїмї Мїтрє Зубкє. Прєграм бул єстї скоро як и прєшїрєз. Розлїкє булє лєм у тїм, же шє мєстї крїачунскїх пїснєнїох нїшкїлї нїшкїкї, а повнї П. пр. особєно краснє „Божє, послухай блатанї...“ та „Садок вїшнїовнї“.

По полїднїю шє дєлїлє прєдстєвє зє дєвї а вєчєр зє одрєслїх. Прєграм бул тєрєдїєшнє вїшєдзєнї як прєшїрєз: бєлєжчє бєлєлї вєльо бїзновнїшє як прєшїрєз, іа и нїшкїє

добрє шє вїтїаєлї гєч прємєслї дїрїжєнтє. П. Оауфрїй Тїмкє, богослов вєрєцл шє до вєйскє, та дїрїговєл прєч. п. о. Алєксєндєр Абодїч, дєкан и парох.

Учє шє тєрєлє нєкї фєлатї, та кєд Болдє, годнє на краткї час нїшлї „Просвїтє“ вїшєлє, нїшє з вєкшїм уснїхом вїступлї прєд наш рускї народ зос нїшкїмї снїїх тудох.

Кочурє

ДУХОВНИ ЖИВОТ

Тєрєзїя Нїшман

и єї стїгматї.

IV. Вїдзєнїя (Вїзїї).

Як цє и єї рєнї так и єї вїдзєнїя (вїзїї) нє прїходзє од єї влєснєй воїлї, анї од тєго, же бї прєд вїдзєнїєм о дєчїм роздумєлєлє або шє нє то гєтовєлє. Рєз сєбє Тєрєзїя жєдєлє, да ма єднє краснє вїзїю, у хтєрєй вїдзєлє Марїю Мєдлєлєнє у пєшєрнї на Срєднємнїм Морю, нїшє рєз вїдєлї. И мєдлєлє Спєсїтєлєя да єї то зєш укажє. Нєгвєрїєлї ю, да шє так нєтє трїмє, а и гємєлє нєтрїкє вїтєдї, кєд мєлє тєтє вїзїю. Вонє то и прєбєвєлє, алє нїч шє єї нє указєлє. Дєлє вїдєлї шє, же нїш вїзїї нїш мєгїлє вонї мєц зос сїбєй влєснєй воїлї и моцї. Вонє є прєд бєшєдї и думї як зос цудзє єнїлє нїшкє вїрїбєлє.

У своїх вїзїїох вїнєлєтрє мїрнє и прїмє шє лї дєцїкє котрє розшїрєлє рєчї, бо шє чємушїк рєдзє.

Сїгурнї знєк прєдвїдєнїє єї вїдзєнїєох є в тєтє, же дєрєц по вїдзєнїєох єднєствєно, єсно и сїгурнє о нїх бєшєдує, так же нїхтє ю нє мєжє збуїцї. А вонє попрї тєму нїшє сїмїрєнє. Бє вонє прїкпєвєдє о своїх вїзїїох шїдє шє нє прєшїлї анї Свєтєму Пїсму, анї науки, анї здравєму розуму, анї хрїстїанскєму морєлу. По вїзїїох лїялєкї бєнєдєкєвєц и Спєсїтєлє о тїм вєц рєдзумєлє.

У своїх вїзїїох гїтурнї вонї: слєвє вїнєлїякїх язїкїох, котрї вонє нє розумї, а учєнї людзє ознєчєлї нї, же тє дїялєнтї єрємїєскєй, лєвїтїєскєй и грєчєскєй бєшєдї, котрї шє нє кєхєдзє у слєварєох; а познєк нї лєм учєнї людзє, котрї шє бєлє зос прєсудчєвєнїєм стєрїкїх язїкїох.

У вїзїїох учєствєю єї шїдкї чувєствєнї оргєнї, тє и нїшкї, так нє прїкєлєд чужє ашєк пєхїлєцєго мїрє, зос котрїм Марїя Мєдлєлєнє нємєсцєлє нєгї Иєсусовї.

Од єї вїзїїох замєчєлє шє вїрє и лєбєлє гї Хрїстєвнї у лїкї и у швєдєкох тїх вїзїїєох.

Кєждє вїзїя тїрєнє 5-10 мїнутї, вєї аїврє очї и пєдє нє заглєвєк як ої єднєй вїшєй сїлє охїбєкє.

Прєдмєт вїзїїєох є лєбє Євєнгєлїє днє, лєчє зос жїлєтєя свєтїх, лєбє дєлїкї гєїнєствєнї вїрїє. —

У своїх вїзїїєох вїдєлї Хрїстє у нїшкїм вїшєлєлє зос єцєлєм, а прєч. Дїну Марїю и є св. Прєр. Мїлїю як швєтєлє нєдєбє, алє „зос мєсє“, як вонє гнєрї. Другї дїшїнї ушєднїх вїдєлї нїшкїлї у бїлєй фєрбї, хтєрє шє прї мєлїкї зєслєжнїєх лєдзїх мєлє нє шїнє. Ангєлї сї барз швєтлї, алє нєкїм нєдєбє. Кєд є прїтємкє прї ужїрєїєшїм, вїдєлї тєтє дунє у тїм чєсу кєд прїхлєдєлї прєд суд Божї.

Кєд ю дєхтє прїдзє ошєтрїц, чувєствєю у сєбє сїлє, да му пєвє єкєгє вєчєрєкєтєрє и нїшкї мє хїбї. Так рєз прїшїлї єднє жєнє и бєшє-

души а што караз ви гвари: „То не шме буц
всцей, ви то всцей, ви то всцей не шмеце зро-
биц, вираз руцели на жем образ св. Терезиї
од малого Исуса и фантели сце по нїм. Я знам
ви зробели дос гнїву бо сце думали, же сце
ше задармо модали, бо вам не престал биль
у очох“.

Остатї циль шлицких ой безедох и ва-
зкїох е, да ше цо барсей слозна и любви
Бога. —

Яким Тафич, младш.

Обрабяне конопи.

1. Приправяна.

Конопи треба бара вельку влагоду, бо
конопи сїу мац ошкю на време, як порихтана
жеми, так оране, гноиве, шаце, жаце, мочень,
руцана, пресцаране, ваяїне, авожоване, сушене,
тране, гладане, чегане, предаске и ткане.

Муниже спознак як ше приправя жем
под конопи. Конопа найвиш буц за вїненьским
шацом. Як ше вїненьске шаце побера, жем
ше плїтнї зугори, а не як сом видасл вецей
раз од наших земледїлцох, же перше логнї,
а нешка зугори. То барз не зобре, бо тот гнїв
їцї не хаснуе нїякому занїву, а не лам конопи.
Бо тот гнїв исма шнїкого дїст же би могел
згїїц, бо теди кед ше угори жем обично теди
суша, а кед ви го приореце 3—6 цм. глїбоко,
боме вон ше там вїсуши, а не згїїц, а нї так
глїбоко го нїможеце приориц, да добїе влагу
од жеми, бо теди жем суха до 30 цм. а пота-
мац би сце не могли оран. Прето як зугорице
жем, тога угор най стої долга, док не зогїїе
приорана сперснь. Як зогїїе сперснь теди ше
дочїя гнїц, гнїц ше бара и то зос хлївовим
гнївом, як треба на конопи гнїв порихтан,
найкпїше да в зогїїти и да ше гнїв точно
вїшадї, бо кед ше не адїак гнїв, та тах и ко-
нопа видзе „Як пошесїи так будзїи жац“, И
приоре ше тот гнїв глїбоко дас 20—25 цм. И
тога оранїна стої през зиму, да ше мржи.
На яр як ше уж годзен оран оран дораз нїт-
ки порушац жем зос плугом, лїбо лївише, хто
можикови плуг (крупїр) и то плїтко, да снїв
не повїруцїе жонка 3—5 цм. глїбоко. И то
квїди 8 днї раз, а кед дїждж понада, такой
оран, гот нст 8 днї т. е. влагу дїнац, бо ко-
нопи треба влаги барз вельо, а и сї рїпченю
треба порушївац жем, да не може зїсц. Бо
кед рїпченї видзе нос конопу, рїпченї задави
конопу жецка ше муни преорац раз поплату
конопу. И лїврестало ше пїрушїт жем док
конопу не мож шац.

II. Шаце.

Шац конопа почїна ше концом априла
лїбо на початку маї. Бо конопа бара оствї-
ва на мрзї. Найлївише конопу шац на мїнїни
бо на рухох сце ю ня годїи так точно пошац.
Перше ше легко жем струшїт жецка, ше почїна
шац. Шес ше густо. Алє не так густо, бо кед
ше шес барз густо та знаю буц сподїїши, а
и барз рїдко не, бо лїдїце до шемениу. Дакле
40—50 кг. на лїдїц, а лїд за обїсце та и 60—70

кг. до лїдїца. Як пошесїе побранїц, порїлїц и
чунац од гашпїох и гелубох. Дакеди вна дїждж
припрац тоту жем, дас зме пошлїк шеменик.
Почїи жем бара мста, та жецка така ше скор-
ка направи, же конопа не може зїсц, зато не
треба чекац док шемениц руцїи кїкїки, алє
тоти густї дерїячи, цо ше хаснуо за жито, ги
крїжком дерїяц почату оранїцу, да ше тотї
скорка потарга, бо шеме нст барз фрїшкїо зї-
дас за 3—4 днї с жеменик. Хороти на шемени
лст нїка, гїбаль дакеди бїїха зїа дакус по-
рубиц. А и бара вкрїжкїа гот цо вї ана нїкко-
дїан, кед вельки вїтор прїдас дораз ше по-
жерви и там дас ше знамали вонї и далїй бу-
дас роснуц и добра в вїшадїи, лїм там дас в
вїамаїа, там ше урсе. И лїд (каксїац) вї зїи
барз лїккодїиц.

(Далїй будас).

Тарговина зос хмельом.

у Савинскеї долини дакус застала Век-
пїна лоньского хмельо уж предано, а хто го
нїде ма трїма нст и чека лїкшїу цену. Тераз
повукую 6.000 до 6.200 за метер. — Вельо по-
бїла цену хмельо Немеска, котра предїва снїв
хмельо изпод ценї, лїм да найдас купцох.

Земледїлство у Австрїї.

бара нїкто наредус У поровнїаю зос
1919. роком земледїлска продукцїи тераз у
Австрїї два и трїраз вонїа. Жїта родїи те-
раз двараз вецей, мїлка вст вецей як трїраз
вецей, кромїї ма тераз Австрїя трїраз вецей
меса за 132%, вецей, вїна два и пол раз
вецей. Австрїякїи рахую, же того року куцї
да 100 мїл. шїлїнга мєнїї рїжнїх земледїл-
скїх продуктох, як цо куцїли прешлого року.
То омеркуо и нашї земледїицї, бо дотераз
Югославія предавала до Австрїї барз вельо
шнїлїакеї поживї.

Плацели предплату за 1933. рок.

Руски Керестур:

Гїдїянскї СФрем	60 Дн.
Бїлїя Денчи, 211	60 "
Сїлїдї Анари, 412	60 "
Надї Осїф, 602 (за 1934. р.)	50 "
Рац Мїкола, харчмар	60 "
Дїуна вл. Юли, 501	60 "
Нїовї Еусен, ковач	60 "
Ердєї Михайло, 411	30 "
Надї Габор, 450	60 "
о. Мїкловїц Дїора, капелан	60 "
Гамач Михайло, 516	60 "
Сабадон Янко, 1081	60 "
Бобїк Дїора, сїлант	60 "
Малацко Штевар, пїтрангар	60 "
Палуга Штефан, 692	80 "
Медвїнї Габор, 18	50 "
Надї Янко, 573	60 "
Шухайла Габор,	60 "
Павловїч вл. Илї, харчмарка	30 "
Дїуна Наталиї, учїт. (за 1934. р.)	50 "
Плїнчак Дїора, 483	140 "
Ковач Яким, колесар	60 "
Надїбанцурїк Михайло,	40 "
Панбаркан Михайло 307	20 "
Нїкта Михайло, 369	60 "
Грубесїа Михайло, 982	50 "
Едєсїанскї Дїора, 908	60 "
Семан Михайло, 598	60 "

Купуйце! Читайте! РУСКИ КАЛЕНДАР

за 1934. рок.

Без Руского Календара не шме буц аїт
одно руске обїсце! Бст у нїи красне ду-
ковїе чгешнї, приповедїи и нїснї зос
вашого жївота, поучнї статї зос исто-
рїї, статї о газдовствї и прїветкїи ва-
дєнцї. Календар о векши од лоньского и

КОШТА ЛЕМ 10— ДН.

Купур:

Надї Михайло, 531	140 Дн.
Енїсї Чордан,	50 "
Колесар Павло, тарговец	60 "
Яким Йонї,	60 "
Бїндас Ганца, учїт.	60 "

Рїжнї места:

Гайдон Габор, Сс. Врбас	60 Дн.
Солка Мїхал, Косанчїч	60 "
Прєч. Петрановїч Сс. Крїжевецї	100 "
Кончалскї Кїрїл, Пїрїштїва	60 "
Гознїлї Дїора, Негославіцї	60 "
Палуга Мїхайло Мїхалов (1934 р.)	50 "
Гудак Габор, Коснїчїч	120 "
Шларїк Янко, Вїнковнї	30 "

(Далїй будас).

СТАРИ ДЛУЖНІЦИ ПОСИЛАЙТЕ ПРЕДПЛАТУ!

Даровали Рускому Нар. Просвїтном Дружтву.

„Краунске друштво“ Руски Керестур —
36 Дн.

Даровали:

Шїрада Янко, Сабадон Дїора, Дїуна 6- фрем, Мїйхєр Мїкола, Дїуна Владо, Вїслав- скї Данил, Шїмко Дїора, Пастовїцкї Яким.	
Дуданї Анари кушїїр, Р. Керестур	10 Д.
Дукан Чїамар тарговец, Р. Керестур	25 "

Бурза

Новї Сах 2. П. 1934.

Жїто нове	100—105 Дн.
Кукурїца бачка и сїрїмска	50—55 Дн.
Ярсц бачки и сїрїмска	53—60 Дн.
Овес новї	30—55 Дн.
Мука 10 нїва	205—225 Дн.
Мука число 2	185—205 Дн.
Мука число 6	135—145 Дн.
Хромїлї	55—60 Дн.
Пасуля	135—140 Дн.
Отрубї	45—50 Дн.